

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 - www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

**O FINANSIJSKOJ REVIZIJI
AGENCIJE ZA IDENTIFIKACIONE DOKUMENTE, EVIDENCIJU I
RAZMJENU PODATAKA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2013. GODINU**

Broj: 01/02/03-08-16-1-496/14

Sarajevo, juni 2014. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	2
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	4
1.	Uvod	4
2.	Postupanje po ranijim preporukama	4
3.	Sistem internih kontrola	5
4.	Budžet	6
5.	Planiranje i izvještavanje o radu	7
6.	Pregled rashoda budžeta	9
6.1	Tekući izdaci	9
6.2	Kapitalni izdaci	13
7.	Bilans stanja	15
8.	Javne nabavke	18
9.	Prihodi	24
10.	Ostalo	25
11.	Korespondencija	26
III	PRILOG	27
	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	27
	Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu	
	Bilans stanja na 31.12.2013. godine	
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (bilansa stanja, pregleda prihoda, primitaka i finansiranja, pregleda rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, posebnih podataka o plaćama i broju uposlenih, pregleda dinamike upošljavanja, pregleda stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregleda kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio) u **Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Agencija) za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Agencije sa odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2013. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Agencije je odgovorno za poslovanje u skladu sa odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka se zasniva na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno pod tačkom 8. Izvještaja, izbor ponuđača za nabavku elektronske lične karte i vozačke dozvole, sistema za izradu i personalizaciju elektronskih ličnih karata nije izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, a zaključen ugovor po tom osnovu može imati štetne posljedice po budžet BiH.
2. Kao što je navedeno pod tačkom 7. Izvještaja, na poziciji razgraničenih rashoda za avanse, Agencija je razgraničila rashode u iznosu od 307.244 KM, koji su već iskazani na troškovima Agencije čime su precijenjeni rashodi za navedeni iznos i potraživanje za dati avans. Također, račun dobavljača iz 2014. godine u iznosu od 548.690 KM evidentiran je u 2013. godini čime su precijenjene ukupne obaveze i rashodi za navedeni iznos.

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte navedene u Osnovi za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Agencije prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2013. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Agencije u toku 2013. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima, osim za moguće efekte koji su navedeni u Osnovi za mišljenje sa rezervom.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući daljnju rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju:

- na tačku 7. Izvještaja, dio koji opisuje neriješeno pitanje zemljišta na kome će se graditi smještajni objekt Agencije.

Sarajevo, 27.06.2014. godine

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GENERALNOG
REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GENERALNOG
REVIZORA**

Božana Trninić

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH osnovana je Zakonom o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH¹. Agencija je upravna organizacija u okviru Ministarstva civilnih poslova BiH zadužena za područje identifikacionih dokumenata, skladištenje, personalizaciju i prijevoz dokumenata, te centralno vođenje evidencija i razmjenu podataka između nadležnih tijela u BiH.

Agencija obavlja sljedeće poslove: predlaže i provodi strategiju i razvojnu politiku u BiH u području identifikacionih dokumenata, a prema standardu ICAO 9303 i drugim relevantnim standardima; nabavlja, skladišti, personalizuje, kontroliše kvalitet i prijevoz identifikacionih dokumenata za potrebe nadležnih tijela BiH; tehnički dizajnira i uspostavlja evidencije utvrđene Zakonom; održava i upravlja bazama podataka u koje se pohranjuju podaci iz evidencija utvrđenih ovim Zakonom i informacijskih sistema, putem kojih se pristupa navedenim evidencijama; osigurava odgovarajuće infrastrukture, posebne uslove za rad i zaštitu podataka iz njezine nadležnosti i baza podataka iz nadležnosti drugih ministarstava, institucija i tijela na njihov zahtjev i u skladu sa zakonom; izdaje podatke o evidencijama i iz evidencija, ovlaštenim institucijama i pravnim osobama; projektira, razvija i održava softverska rješenja potrebna za vođenje evidencija iz nadležnosti Agencije; razvija, održava i unaprjeđuje telekomunikacijske mreže za prijenos podataka za potrebe Agencije i drugih tijela javne sigurnosti, prema Zakonu o telekomunikacijama, radi omogućivanja učinkovite razmjene podataka iz registra utvrđenih ovim Zakonom. Agencija je nadležna za tehničko održavanje i elektronsko arhiviranje podataka te za saradnju s međunarodnim institucijama zaduženim za područje identifikacionih dokumenata.

Sjedište Agencije je u Banjoj Luci.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je reviziju Agencije za 2012. godinu i izrazio pozitivno mišljenje s isticanjem predmeta vezano za provođenje postupaka javnih nabavki.

U Izvještaju o reviziji za 2012. godinu date su preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unaprjeđenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju. Uvidom u preduzete aktivnosti te osvrtom na realizaciju danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke: Broj vanjskih saradnika koji se angažuju na osnovu ugovora o djelu, smanjen je u odnosu na prethodnu godinu. Agencija je realizovala preporuku koja se odnosila na realizaciju projekta „Digitalni tahografi“. Rashodovanje opreme izvršeno je prema propisima. U toku 2013. godine, Agencija je pokrenula postupak javne nabavke obrazaca putnih dokumenata.

Nerealizovane preporuke: Ponovo su uočeni nedostaci vezano za provođenje procedura javnih nabavki. Još uvijek nije riješeno pitanje uknjižbe zemljišta na kom će se graditi smještajni objekt Agencije.²

¹ Službeni glasnik BiH, broj 56/08

² Agencija nema mehanizam da realizuje datu preporuku.

3. Sistem internih kontrola

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima. Preduslov za funkcionisanje sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja koje se uspostavlja donošenjem adekvatnih propisa i uspostavom odgovarajuće organizacijske strukture.

U nedostatku jedinstvenih pravila, za koje je nadležno Vijeće ministara BiH, kojima bi se riješila pitanja potrošnje određenih kategorija rashoda Agencija je donijela interne akte i propisala interne procedure za praćenje izvršenja pojedinih izdataka. U toku 2013. godine Agencija nije donosila nova interna akta koja se odnose na realizaciju budžetskih sredstava. Uočeni su nedostaci sistema internih kontrola koji se odnose na praćenje realizacije ugovora, provođenje procedura javnih nabavki i knjiženje rashoda.

U 2012. godini Agencija je dobila ISO certifikate: 9001:2008 (upravljanje kvalitetom) i 27001:2005 (upravljanje sigurnošću informacija) prema kojima je izvršena dorada postojećih ili izrada novih pravila i procedura, te unaprijeđeni procesi rada u oblasti upravljanja kvalitetom i sigurnošću informacija. Proces i procedure propisani certifikacijom Agencije po standardima ISO 27001 i ISO 9001 kontinuirano se provode.

Prema Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica interne revizije u institucijama BiH³, Agencija je obavezna uspostaviti jedinicu interne revizije. Revizijom je utvrđeno da Agencija još uvijek nije izvršila izmjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u dijelu koji se odnosi na uspostavu jedinice za internu reviziju. Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora BiH dala je pozitivno mišljenje na izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji vezano za uspostavu jedinice za internu reviziju. Agencija je u 2014. godini okončala aktivnosti vezane za izmjene Pravilnika prema Odluci o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH. Izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji nisu usvojene od strane Vijeća ministara BiH do razdoblja obavljanja završne revizije.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Agencijom upravlja direktor koji je za rad Agencije i za svoj rad odgovoran ministru civilnih poslova i Vijeću ministara BiH. Direktor ima zamjenika koji obavlja poslove koje mu dodijeli direktor. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH prema Zakonu o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH na period od pet godina.

Unutrašnja organizacija Agencije uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji potvrđuje Vijeće ministara BiH. Poslovi i zadaci iz nadležnosti Agencije u sjedištu obavljaju se u okviru sljedećih organizacijskih jedinica: Kabinet direktora, Tehnički sektor, Sektor za finansijske i pravne poslove i Sektor za standarde i međunarodnu saradnju. Za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti van sjedišta Agencije, formirane su organizacione jedinice: Centar za skladištenje, personalizaciju i prijevoz osobnih isprava Banja Luka, Regionalni centar Sarajevo, Regionalni centar Mostar, Regionalni centar Bijeljina i Regionalni centar Bihać. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji u Agenciji je predviđeno 238 radnih mjesta, od čega 118 za državne službenike i 120 za zaposlenike. Na 31.12.2013. godine u Agenciji je bilo popunjeno 165 radnih mjesta. Ministarstvo pravde BiH, dalo je pozitivno mišljenje na izmjene Pravilnika

³ Službeni glasnik BiH broj 49/12

o unutrašnjoj organizaciji, prema Odluci o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁴.

U toku 2013. godine u radni odnos je primljeno osam državnih službenika i pet uposlenika, dok je jednoj osobi prestao radni odnos. Internim konkursom unaprijeđeno je šest državnih službenika, a internim premještajem preraspoređen jedan zaposlenik. Unaprijeđenja i premještaji uposlenih vrše se u skladu sa relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima u okviru postojeće organizacijske strukture o čemu odlučuje direktor. Agencija već duže vrijeme angažuje vanjske saradnike temeljem ugovora o djelu za obavljanje određenih poslova. Iako je broj vanjskih saradnika značajno smanjen u zadnje dvije godine, i dalje se koristi ova vrsta angažmana. Prema danim obrazloženjima, ovakav način obavljanja pojedinih poslova riješit će se uspostavom određenih vlastitih aplikacija od strane Agencije.

Strategijom razvoja Agencije 2010.-2015., educiranje zaposlenika definisano je kao strateški cilj koji je neophodan za jačanje kapaciteta Agencije i uspostavu funkcionalnosti sukladno Zakonu o Agenciji. Kadrovski kapacitet osnova je za postizanje zakonski utvrđenih ciljeva i zadataka i on podrazumijeva konstantno ulaganje u postojeće kadrove i prijem novih kadrova. Za Agenciju su od posebnog značaja specifična znanja koja se odnose na razvoj IS, administriranje sistema i mreže, te sigurnost dokumenata. Strategijom je utvrđeno pet strateških ciljeva vezanih za jačanje kadrovskih kapaciteta i kriteriji za dostizanje zadanih ciljeva. Planom rada za 2013. godinu također su definisane aktivnosti vezane za upravljanje ljudskim resursima i kadrovsku politiku: prijem nedostajućeg kadra, obuke i edukacije, testiranje i ocjenjivanje.

Agencija kontinuirano provodi aktivnosti stručnog usavršavanja i edukacije svojih uposlenih u cilju motiviranja, suzbijanja česte fluktuacije te unaprijeđenja kvalitete rada. Službenici Agencije su tokom 2013. godine sudjelovali na mnogobrojnim obukama, konferencijama, seminarima i prezentacijama kao što su: obuka za pristupnu opremu Alvarion, obuka iz oblasti zaštite tajnih podataka, menadžerske obuke po modulima, obuka vezana za projekt isporuke i instalacije sigurnosnog sistema, međunarodne stručne obuke u okviru IPA projekta, seminar „SLTD-Document Security“, seminar „Javne nabavke u praksi“, seminar na temu e-Government, međunarodna Zabbix konferencija u Letoniji, Exadata obuka, Oracle PL/SQL, QSS Day, IPA e-servisi, Oracle Day.

U 2014. godini donesen je Pravilnik o stvaranju i izvršenju obaveza nastalih na osnovu obuka i drugih vidova usavršavanja uposlenih u Agenciji. Agencija je započela aktivnosti na izradi Strategije edukacije uposlenih koja će biti osnova za izradu godišnjih planova obuka i usavršavanja uposlenih.

Primjenom e-Learning platforme provodi se kontinuirana obuka i testiranje znanja uposlenika te paralelno razvija sistem ocjenjivanja službenika Agencije. Ocjenjivanje rada državnih službenika u Agenciji vrši se prema važećim zakonskim propisima.

4. Budžet

Ukupan budžet Agencije u 2013. godini iznosio je **45.714.868 KM**. Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2013. godinu⁵ Agenciji su odobrena sredstva iz budžeta u ukupnom iznosu od 41.272.000 KM, od čega 35.491.000 KM za tekuće izdatke i 5.781.000 KM za kapitalne izdatke.

⁴ Službeni glasnik BiH broj 30/13

⁵ Službeni glasnik BiH broj 100/12

Agenciji su odobrena sredstva iz tekuće budžetske rezerve⁶ u iznosu od 455.500 KM u svrhu realizacije obaveza iz Odluke o davanju ovlaštenja Agenciji za izradu pograničnih dokumenata.⁷ U toku 2013. godine Agencija je raspolagala sa prenesenim sredstvima za višegodišnja kapitalna ulaganja i programe posebnih namjena u iznosu 3.987.368 KM.

Na osnovu saglasnosti Ministarstva finansija i trezora BiH, izvršeno je jedno prestrukturiranje rashoda. Prestrukturiranjem rashoda povećane su pozicije: bruto plaće (144.051 KM), naknade (30.987 KM) i nabavka opreme (500.000 KM), te umanjene pozicije izdaci za tekuće održavanje (500.000 KM) i nabavka stalnih sredstava u obliku prava (175.038 KM).

Izvršenje budžeta Agencije s 31.12.2013. iznosilo je **32.088.148 KM**, što je manje od odobrenog budžeta za 13.626.720 KM ili što predstavlja 70% realizacije budžeta. Razlika u izvršenju budžeta (13.626.720 KM) najvećim dijelom se odnosi na nerealizovana sredstva za nabavku materijala 7.521.215 KM i kapitalne izdatke 5.123.255 KM.

Sredstva tekuće budžetske rezerve koja su odobrena za izradu pograničnih dokumenata realizovana su u iznosu 453.701 KM i to za nabavku opreme (145.972 KM) i nabavku materijala (307.729 KM).

5. Planiranje i izvještavanje o radu

- **Strateški plan, program rada i izvještaj o radu**

Strateški plan: Strateški dokument Agencije, Strategija razvoja 2010.-2015., usvojen je od strane Vijeće ministara BiH. Strategijom su definisani ciljevi koje je potrebno postići u petogodišnjem periodu, a koji obuhvaćaju sljedeće cjeline: 1. Identifikacione dokumente i personalizacija, 2. Evidencije i softverska podrška organima, 3. Mreža za prijenos podataka i 4. Redovne aktivnosti i jačanje kapaciteta Agencije. Za svaku cjelinu definisani su konkretni ciljevi i kriteriji kojima se mjeri dostizanje ciljeva.

Dokument okvirnog budžeta Agencije sadrži četiri budžetska programa: 1.personalizacija, tehnička obrada, skladištenje, transport ličnih dokumenata te izrada registarskih tablica; 2.centralno vođenje evidencija i softverska podrška organima; 3.mreža za prijenos podataka; 4.strateško upravljanje, administracija i međunarodna saradnja.

Plan rada: Planirane aktivnosti Agencije u 2013. godini su: *Aktivnosti vezane za poboljšanje funkcionalnosti i pravni okvir* (poboljšanje funkcionalnosti kroz uspostavu i izmjenu pravne regulative, održavanje i unaprjeđenje informacijskog sistema, normativno-pravni poslovi vezani za analizu postojećih internih podzakonskih akata i predlaganje eventualnih izmjena i dopuna); *Održavanje evidencija prema Zakonu o Agenciji*; *Razmjena podataka i efikasnije administriranje sistema* (održavanje opreme u server sali, izrada i dopuna dokumentacije za informacijske sisteme, administracija i održavanje aplikacija i baza podataka, intervencije na postojećim sistemima, sudjelovanje u razvoju novih i postojećih aplikacija i sistema, podrška i kontakt sa korisnicima elektronskih evidencija); *Stalne aktivnosti vezane za implementaciju projekata* (digitalni tahografi, certificiranje po standardima ISO 27001 i ISO 9001, implementacija e-Learning platforme i e-Government servisa, unapređenje aplikacija); *Telekomunikacije i analiza sigurnosti sistema* (reorganizacija pristupa za vanjske

⁶ Odluka o odobravanju sredstava iz tekuće budžetske pričuve (Odluka VM BiH broj:109/13 od 21.05.2013.)

⁷ Službeni glasnik BiH broj: 95/11

korisnike i povećanje sigurnosti pristupa, proširenje SDH mreže, nabavka i instalacija mrežne opreme po kotama SDH sistema, optički back-up SDH mreže, monitoring mreže, uspostava sistema Active Directory, otkazivanje zakupa telekom linkova i zakupa tornjeva za opremu na nelicenciranom obimu, nadogradnja postojećeg VoIP sistema-IP telefonija); *Upravljanje ljudskim resursima i kadrovska politika Agencije; Izgradnja smještajnih jedinica Agencije i Centra za skladištenje, personalizaciju i transport ličnih dokumenata u Banja Luci; Odnosi sa javnošću i saradnja sa stranim institucijama i donatorima;*

Izveštaj o radu: Prema Izveštaju za 2013. godinu, ključne aktivnosti koje je Agencija realizovala su: uvođenje elektronskih ličnih karata, uvođenje pograničnih propusnica i rješavanje smještajnih kapaciteta Agencije. Od 01.03.2013. godine Agencija je počela sa izdavanjem elektronskih ličnih karata i vozačkih dozvola. Realizovane su aktivnosti vezane za izradu i izdavanje pograničnih propusnica građanima Republike Hrvatske.

Izveštaj o radu obuhvata izvještaje o radu po organizacijskim jedinicama u skladu sa nadležnostima koje su za svaku organizacijsku jedinicu definisane Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Dat je osvrt na realizovane aktivnosti vezane za upravljanje ljudskim resursima, saradnju sa međunarodnim kompanijama i institucijama, institucionalnu komunikaciju i odnose sa javnošću.

U Izjavi o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije⁸, Agencija je navela glavne ciljeve utvrđene Programom rada sa procentom izvršenja u odnosu na Program rada za 2013. godinu i to: Uvođenje elektronskih ličnih karata i novih vozačkih dozvola (100%) i Uvođenje pograničnih propusnica (100%). Prema navedenoj Izjavi, Agencija je u cijelosti realizovala planirane aktivnosti i projekte iz djelokruga svoje nadležnosti koji su bili planirani za izvršenje, prema prioritetima i zadanim rokovima.

- **Prevenција korupcije**

Agencija je, prema Strategiji za borbu protiv korupcije 2009.-2014. Vijeća ministara BiH i Akcionom planu za provedbu Strategije, usvojila vlastiti Plan djelovanja protiv korupcije (2011.-2014.). Tokom revizije uočili smo da su preduzete aktivnosti na izradi Plana integriteta i uspostavljana sistema upravljanjima rizicima od korupcije.

Ured za reviziju preporučuje Agenciji da, s ciljem borbe protiv korupcije i uspostavljanja sistema upravljanja rizicima od korupcije, nastavi započete aktivnosti. Nadalje, potrebno je redovno provoditi detaljne analize i evaluacije efikasnosti u implementaciji usvojenih strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije s ciljem blagovremenog reagovanja na odstupanja.

⁸ Član 22a. stav (1) Zakona o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj: 61/4,49/09 i 41/12)

6. Pregled rashoda budžeta⁹

Ukupni rashodi Agencije u 2013. godini iznose 32.088.148 KM. Od toga, rashodi za tekuće izdatke iznose 27.144.769 KM, a rashodi za kapitalne izdatke 4.943.380 KM.

6.1 Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Izdaci za bruto plaće i naknade iz plaća iskazani su u iznosu od 3.687.688 KM. Ukupan broj uposlenih sa 31.12.2013. godine iznosio je 165, od čega su 149 uposlenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a 16 uposlenika na određeno radno vrijeme. Obračun plaća vrši se u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Upošljavanje: Budžetom za 2013. godinu, Agenciji su odobrena sredstva za bruto plaće i naknade za 155 zaposlenih. Vijeće ministara BiH¹⁰ je donijelo Odluku kojom se odobrava novo upošljavanje u Agenciji u ukupnom iznosu od 22.222. KM. Navedenom Odlukom, definisano je da će se sredstva osigurati iz unutrašnje rezerve putem prestrukturiranja budžeta.

Agencija je primila novouposlene prije nego što su osigurana sredstva u budžetu. Naime, zahtjev za prestrukturiranjem rashoda podnesen je 30.09.2013. godine, a do navedenog datuma, u radni odnos je primljeno 12 državnih službenika, a šest uposlenika unaprijeđeno. Prestrukturiranjem budžeta povećane su pozicije bruto plaće (144.051 KM) i naknade uposlenih (30.987 KM). Prestrukturiranje u cilju osiguranja sredstava za novo upošljavanje izvršeno je u značajno većem iznosu (175.038 KM) od iznosa koji je odobren Odlukom Vijeća ministara BiH (22.222. KM).

Odluka Vijeća ministara BiH kojom se odobrava novo upošljavanje trebala bi definisati tačan broj novouposlenih. Preporučujemo Agenciji da dosljedno poštuje Odluke Vijeća ministara BiH te da prijem novouposlenih vrši nakon osiguranja potrebnih sredstava u budžetu.

Stimulacije: U izvještajnom razdoblju isplaćene su stimulacije (novčane nagrade) za 86 uposlenika u neto iznosu od 22.080 KM. Mjesečni iznosi isplaćenih stimulacija kreću se u rasponu od 113 KM do 532 KM, a godišnji od 113 KM do 629 KM. Stimulacije su isplaćene za kvalitetno i efikasno obavljanje poslova, povećan obim poslovanja, obavljanje poslova redovnog godišnjeg popisa imovine i obaveza te sudjelovanje u projektu implementacije aplikacije za biometrijske lične karte.

- **Naknade troškova uposlenih**

Naknade troškova uposlenih ostvarene sa 31.12.2013. godine iznose 568.431 KM. Značajne naknade odnose se na topli obrok (197.552 KM), izdatke za prijevoz (139.714 KM), regres (47.402 KM), troškove smještaja (27.065 KM), odvojeni život (16.707 KM) i pomoć u slučaju smrti ili teže bolesti (17.136 KM). Naknade se isplaćuju prema važećim podzakonskim aktima koji regulišu način isplate istih.

⁹ Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

¹⁰ Službeni glasnik BiH broj 97/12

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi u 2013. godini iznose 108.625 KM. Od toga, putni troškovi u zemlji iznose 67.026 KM, a putni troškovi u inostranstvu 41.599 KM. Značajniji izdaci na putnim troškovima u zemlji odnose se na troškove dnevnica (33.934 KM) i troškove smještaja 29.319 KM. Značajniji izdaci na putnim troškovima u inostranstvu odnose se na troškove dnevnica (17.858 KM), troškove smještaja (12.319 KM) i troškove prijevoza javnim sredstvima (11.321 KM).

Putni troškovi u zemlji uglavnom se odnose na za obavljanje poslovnih zadataka kao što su: distribucija dokumenata, interventno održavanje opreme, preuzimanje i isporuka opreme, održavanje sastanaka vezanih za nadležnost Agencije na relaciji sjedište – regionalni centri. Putni troškovi u inostranstvu odnose se na sudjelovanje na konferencijama (CARTES), seminarima, sastancima vezanim za kontrolu dokumenata za osobe u BiH koje traže azil, kontrolu kvaliteta pasoša i sl.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga iskazani su u iznosu 128.667 KM, a odnose se na izdatke za internet (42.454 KM), poštanske usluge (32.673 KM), fiksne telefone (27.233 KM) i mobilne telefone (26.307 KM). Izdaci telefonskih i poštanskih usluga manji su u odnosu na prethodnu godinu za 10.950 KM.

Troškovi fiksnih telefona ostvareni su u iznosu 27.233 KM. Agencija je uspostavila WOIP mrežu koja omogućava besplatne razgovore unutar Agencije i time umanjila troškove za 8.890 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi mobilnih telefona ostvareni su u iznosu 26.307 KM. Pravo na naknadu za korištenje mobilnog telefona u službene svrhe ostvarivalo je 57 zaposlenih. Centar za personalizaciju raspolaže sa dva službena mobilna telefona, a dežurni centri u Sarajevu i Banja Luci sa jednim. Visina naknada kreće se u rasponu od 14,04 KM za referenta do 500 KM za direktora. Za 28 radnih mjesta odobreno je korištenje paketa s ograničenjima od 14,04 KM mjesečno koliko iznosi pretplata (VPN pretplata omogućava besplatne pozive unutar mreže). Prosječna mjesečna potrošnja kreće se u iznosu od 14 KM za referenta do 249 KM za direktora.

Izdaci za internet ostvareni su u iznosu 42.454 KM. Agencija ima zakonsku obavezu osigurati pristup korisnika zahtijevanim evidencijama/aplikacijama, koje se vode u Agenciji.

Izdaci za poštanske usluge iznose 32.673 KM. Značajan dio ovih troškova vezan je za poslove Agencije na donošenju rješenja o pristupu podacima iz evidencija koje se vode u Agenciji.

- **Nabavka materijala**

Izdaci za nabavku materijala realizovani su u iznosu **18.027.785 KM**. Značajniji izdaci odnose se na izdatke za lične karte i vozačke dozvole (7.975.575 KM), izdatke za pasoške knjižice (6.382.959 KM), izdatke za registraciju vozila (3.059.199 KM) i materijal posebne namjene (421.149 KM).

Revizijom pojedinih pozicija nabavke materijala (kompjuterski materijal, izdaci za uniforme), konstatovano je kako se Agencija nije pridržavala ugovorenih odredbi vezano za raskid ugovora i obračun penala, u slučajevima nepoštivanja ugovorenih rokova isporuke od strane dobavljača.

Preporučujemo Agenciji da postupa u skladu sa odredbama zaključenih ugovora. Izdaci za materijal za posebne namjene u iznosu od 421.149 KM, odnose se na nabavku kartica za tahografe (121.149 KM) i pograničnih propusnica (300.000 KM) u skladu sa zaključenim ugovorima.

Izdaci za pasoške knjižice iskazani su u iznosu od 6.382.959 KM. Prema članu 5. Ugovora o izradi, isporuci i kupoprodaji obrazaca pasoša za potrebe državljanina BiH (od 27.02.2009.), Ministarstvo civilnih poslova BiH i Agencija su 06.07.2012. su sa istim dobavljačem zaključili Aneks 7. Ugovora o dodatnoj količini obrazaca pasoša za potrebe državljanina BiH. Aneksom 7. utvrđeno je da će Ministarstvo civilnih poslova BiH naručiti dodatnu količinu obrazaca putovnica u iznosu od 600.000 kom, a Agencija vršiti plaćanje po istim tehničkim i pravnim uslovima i cijenama kako je dogovoreno osnovnim Ugovorom, prema Planu isporuka. Ukupna vrijednost zaključenog Aneksa 7. iznosi 6.522.000 KM.

U toku 2013. godine, Agencija je nabavila ukupno 587.209 kom¹¹ obrazaca pasoša (po cijeni od 10,87 KM) ukupne vrijednosti 6.382.962 KM.

Izdaci za lične karte i vozačke dozvole sa 31.12.2013. godine iskazani su u iznosu od 7.975.575 KM. Troškovi su realizovani na osnovu zaključenog ugovora sa izabranim dobavljačem. U skladu sa Ugovorom, dobavljač ima pravo zahtijevati avansno plaćanje u iznosu 30% minimalne godišnje količine dokumenata za godinu dana. Za svaku ispostavljenu fakturu, plaćanje se vrši u iznosu od 70%, dok se za 30% fakturisane vrijednosti umanjuje avans.

U 2013. godini, Agencija je uplatila avans u vrijednosti od 30% ukupne količine ugovorene isporuke za 2013. godinu, u iznosu od 4.492.800 KM. Sa 31.12.2013. godine, ukupna je vrijednost izdanih ličnih karata i vozačkih dozvola iznosila 7.668.330 KM. Revizijom je konstatovano kako je, zbog pogrešnog knjiženja avansa, iskazano stanje na poziciji izdataka za lične karte i vozačke dozvole u glavnoj knjizi (7.975.575 KM), veće za 307.245 KM od stvarnog stanja.

Knjiženje datog avansa potrebno je vršiti u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

Izdaci za registraciju vozila realizovani su u iznosu od 3.059.199,41 KM, a odnose se na nabavku nepersonalizovanih registarskih tablica i folija za bojenje tablica, nabavku unutrašnjih i vanjskih stikera i specimena unutrašnjih i vanjskih stikera te nabavku potvrda o registraciji vozila i potvrda o vlasništvu vozila.

- **Izdaci za upotrebu vozila**

Ukupni izdaci za upotrebu vozila iznose 224.716 KM. Značajniji izdaci odnose se na izdatke za gorivo (112.834 KM), izdatke za materijal i usluge opravke (69.100 KM), izdatke za registraciju (18.918 KM) i osiguranje vozila (16.807 KM).

Agencija je sa 31.12.2013. godine raspolagala voznim parkom od ukupno 36 vozila. Upotreba vozila regulisana je Pravilnikom o načinu korištenja i internim kontrolama tekućeg održavanja motornih vozila iz 2009. godine. Na osnovu interne odluke vozila su raspoređena na organizacijske jedinice. Naloge za korištenje vozila uposlenim odobravaju rukovodioci organizacijskih jedinica, a naloge rukovodiocima odobrava direktor ili lice koje on ovlasti.

¹¹ Stanje zaliha obrazaca pasoša na 31.12.2013. godine iznosi 285.278 kom, ukupne vrijednosti 3.100.970 KM

Zbog zahtjeva posla, pravo na korištenje vozila 24 sata dnevno ostvaruju: rukovodioci Centra za skladištenje, personalizaciju i prijevoz ličnih dokumenata, Odsjeka za personalizaciju u Centru, Tehničkog sektora i Regionalnog centra Sarajevo ili osobe koje oni ovlaste.

Agencija je putem softvera za praćenje potrošnje po svakom vozilu (kroz karton vozila) osigurala evidencije o prijeđenim kilometrima, potrošnji goriva te podatke o prosječnoj potrošnji goriva i troškovima opravke vozila.

- **Zakup imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme iskazani su u iznosu 2.355.635 KM. Značajniji izdaci odnose se na zakup tornjeva, releja i antenskih stupova (1.328.777 KM), zakup poslovnog prostora za sjedište Agencije, regionalne centre i Centar za personalizaciju (688.143 KM) i zakup digitalnih vodova i kanala (309.001 KM).

Zakup tornjeva, releja i antenskih stubova plaća se u skladu sa potpisanim ugovorima sa dobavljačima. Izdaci za zakup veći su u odnosu na prethodnu godinu za 126.007 KM zbog sklapanja novih ugovora i povećanja broja instaliranih antena na postojećim lokacijama.

- **Izdaci za održavanje opreme**

Izdaci za tekuće održavanje opreme iskazani su u iznosu 1.659.807 KM, a odnose se na izdatke za materijal za opravku i održavanje opreme (32.281 KM) i usluge opravke i održavanja opreme (1.627.526 KM).

Usluge opravke i održavanja opreme: Značajniji troškovi na ovoj poziciji vezani su za održavanje SDH sistema (499.999 KM), održavanje i administraciju servera na kome se nalaze registri Agencije (124.159 KM), održavanje Oracle licenci (548.690 KM), održavanje hardverske opreme i Oracle licenci za drugu godinu (309.231 KM), održavanje sistema aplikacija jmb, oi, vd, prebivališta i boravišta (69.264 KM), itd. Izdaci za usluge opravke i održavanja opreme odnose se na uspostavu i održavanje sigurnosti sistema Agencije. Usluge su fakturirane sukladno zaključenim ugovorima sa izabranim dobavljačima.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge realizovani su u iznosu 223.828 KM. Značajniji izdaci odnose se na: usluge stručnog obrazovanja (103.470 KM), izdatke za usluge na osnovu ugovora o djelu (59.250 KM), usluge reprezentacije (24.563 KM) i usluge javnog informiranja (17.153 KM).

Usluge reprezentacije: Troškovi reprezentacije regulisani su internim pravilnikom o poklonima i reprezentaciji iz 2012. godine. Agencija je donijela Odluku o rasporedu i dopuštenim iznosima interne i eksterne reprezentacije po korisnicima za 2013. godinu, kojom je definisan ukupan iznos eksterne reprezentacije u iznosu do 10.000 KM i mjesečni limiti interne reprezentacije po korisniku. Visina odobrenih iznosa za internu reprezentaciju kreće se u rasponu od 100 KM do 450 KM.

Ukupno ostvareni troškovi reprezentacije manji su u odnosu na prethodnu godinu za 8.125 KM ili 25%. Revizijom je konstatovano da se uredno vodi evidencija o nastalim

troškovima, te da ukupni troškovi eksterne reprezentacije iznose 7.261 KM, a troškovi interne reprezentacije 7.226 KM. Troškovi za vizit kartice, rezervisana sredstva za nabavku interne reprezentacije i reklamni materijal iznose 10.076 KM.

Za potrebe interne reprezentacije u sjedištu i organizacijskim jedinicama Agencije, izuzev RC Sarajevo (koristi usluge Službe za zajedničke poslove), Agencija vrši nabavku napitaka i žetona za aparate za tople napitke. U tekućoj godini od izabranih dobavljača nabavljeni su proizvodi za internu reprezentaciju u ukupnom iznosu od 9.246 KM. Na osnovu evidencije o mjesečnim troškovima interne reprezentacije po korisnicima, utvrđeno je da je potrošnja u okviru utvrđenih limita.

Usluge stručnog obrazovanja: Izdaci za usluge stručnog obrazovanja iskazani su u iznosu 103.469 KM. Značajniji izdaci odnose se na usluge stručnog obrazovanja i usavršavanja Tehničkog sektora Agencije u iznosu od 96.217 KM, a koje su realizovane na osnovu ugovora sa izabranim ponuđačima.

Agencija je 03.03. 2014. godine donijela Pravilnik o stvaranju i izvršenju obaveza nastalih na osnovu obuka i drugih vidova usavršavanja uposlenih u Agenciji. Pravilnikom se uređuju procedure i odgovorne osobe za stvaranje i izvršenje obaveza nastalih na osnovu obuka i drugih vidova usavršavanja uposlenih u Agenciji. Pravilnik definiše svrhu obuke, planiranje, omogućavanje obuka i usavršavanje, stručne certifikate, postupak prijave za obuku, ugovor o međusobnim pravima i obavezama, dužinu trajanja, prava i obaveze koje proizlaze iz obuke/usavršavanja, provođenje pravilnika u slučaju višestrukih obuka/usavršavanja, izvještavanje i evidentiranje. Navedeni Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a njegove odredbe primjenjuju se od 01.01.2012. godine ukoliko nisu već sklopljeni ugovori sa službenicima i uposlenima Agencije.

Ugovori o djelu: Ostvareni izdaci na osnovu ugovora o djelu (neto iznos od 59.250 KM), manji su u odnosu na prethodnu godinu za 38.413 KM ili 39%. Također, smanjen je i ukupan broj angažovanih vanjskih saradnika (u 2012. godini angažovano 12 vanjskih saradnika). U toku 2013. godine, na osnovu ugovora o djelu, angažovano je devet vanjskih saradnika, od čega četiri tokom čitave godine. Revizijom je uočeno kako su pojedini ugovori o djelu koji su zaključivani tokom čitave 2012. godine produžavani i tokom 2013. godine. Ugovori o djelu zaključivani su za obavljanje poslova koji se mogu dovesti u vezu sa poslovima predviđenim postojećom sistematizacijom radnih mjesta. Prema danom obrazloženju, radi se o neophodnim poslovima iz nadležnosti, a koje će Agencija samostalno preuzeti nakon uspostave određenih aplikacija.

Višegodišnje ponavljanje obavljanja poslova putem ugovora o djelu govori kako takvi poslovi nisu privremenog karaktera tako da se ne bi trebali obavljati na ovakav način. Smatramo kako ugovori o djelu predstavljaju netransparentan način upošljavanja - angažovanja, što je neprihvatljiva praksa kada je u pitanju javni sektor.

Uvažavajući potrebu osiguranja kontinuiteta svih aktivnosti koje prate osnovnu djelatnost zbog koje je institucija osnovana, ponovo preporučujemo da se preispita opravdanost angažovanja vanjskih saradnika za poslove i zadatke koji su vezani za sistematizovana radna mjesta.

6.2. Kapitalni izdaci

Raspoloživa sredstva za kapitalne izdatke u 2013. godini iznose **9.919.548 KM**. Zakonom o budžetu odobrena su sredstva za kapitalne izdatke u iznosu od 5.781.000 KM (2.065.676 KM se odnosi na neposrednu potrošnju, a 3.715.324 KM na višegodišnje kapitalne projekte). Agencija je na raspolaganju imala i prenesena sredstva za

višegodišnje kapitalne projekte u iznosu 3.729.773 KM i prenesena sredstva za programe posebnih namjena u iznosu 257.595 KM te sredstva tekuće rezerve u iznosu 148.500 KM. Prestrukturiranjem rashoda povećana je pozicija kapitalni izdaci za 324.962 KM (povećana pozicija nabavke opreme za 500.000 KM, a umanjena pozicija stalnih sredstava u obliku prava u iznosu 175.038 KM). Raspoloživa sredstva za kapitalne izdatke u 2013. godini realizovana su u ukupnom iznosu od **4.943.380 KM** i to za nabavku opreme (4.676.820 KM) i nabavku stalnih sredstava u obliku prava (266.560 KM).

- **Neposredna potrošnja**

Odobrena sredstva za kapitalne izdatke koja se odnose na neposrednu potrošnju u iznosu 2.539.138 KM (budžet, tekuća rezerva i prestrukturirani budžet) realizovana su u iznosu 2.280.135 KM (90%) i to za nabavku sredstava u obliku prava (128.192 KM) i nabavku opreme (2.151.943 KM).

Nabavka sredstava u obliku prava najvećim dijelom se odnosi na nabavku Oracle licenci.

Nabavka opreme: Značajniji izdaci za nabavku opreme odnose se na: kompjutersku opremu (1.284.078 KM), mehaničku opremu (489.996 KM), motorna vozila (234.599 KM) i softvere (92.400 KM). Izdaci za nabavku kompjuterske opreme najvećim dijelom se odnose na nabavku sistema za podršku aplikacijama (793.124 KM), hardverske i softverske platforme za backup Exadata database sistema (199.829 KM) i e-servisa infrastrukture (180.016 KM). Izdaci za mehaničku opremu (489.996 KM) odnose se na nabavku opreme za predpersonalizaciju dokumenata.

- **Višegodišnji kapitalni projekti**

U okviru budžeta Agencije realizuju se tri višegodišnja kapitalna projekta: "SDH sistem prijenosa", "Izgradnja zgrade Agencije u Banja Luci" i "Finansiranje provođenja obaveza iz Zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidenciju u cestovnom prometu".

Ukupno raspoloživa sredstva za višegodišnje kapitalne projekte u 2013. godini iznose 7.566.246 KM. Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2013. godinu, za realizaciju višegodišnjih kapitalnih projekata, odobrena su sredstva u iznosu 3.836.473 KM. Pored odobrenih budžetskih sredstava u 2013. godini, za realizaciju projekata na raspolaganju su bila i neutrošena sredstva iz 2012. godine u iznosu 3.729.773 KM koja su prenesena u 2013. godinu.

Višegodišnji kapitalni projekti realizovani su u 2013. godini u iznosu 2.637.306 KM ili 35% od ukupno raspoloživih sredstava. Nerealizovana sredstva u iznosu 4.928.940 KM prenesena su u 2014. godinu.

Projekt „SDH sistem prijenosa“: Agencija je nastavila aktivnosti vezano za uspostavu i proširenje SDH sistema. Raspoloživa sredstva projekta u 2013. godini iznose 4.799.606 KM, od čega je 2.260.000 KM odobreno Zakonom o budžetu, a 2.539.606 KM su prenesena sredstva iz 2012. godine. Realizacija projekta u 2013. godini iskazana je u iznosu 2.222.465 KM. Realizovani izdaci odnose se na nabavku opreme za prijenos podataka i glasa. Značajniji izdaci (1.707.988 KM) odnose se na usluge proširenja SDH sistema prema zaključenom ugovoru iz 2012. godine.

U toku 2013. godine, Agencija je provela postupak javne nabavke proširenja SDH sistema te koncem godine zaključila ugovor sa izabranim ponuđačem. Ugovoreni rok implementacije projekta iznosi 150 dana. S obzirom da ugovorene aktivnosti nisu realizovane, neutrošena sredstva u iznosu od 2.577.141 KM, prenesena su u 2014. godinu.

Projekt „Izgradnja zgrade Agencije u Banja Luci“: Cjelokupna vrijednost projekta izgradnje zgrade Agencije još uvijek nije precizirana. Ukupno raspoloživa sredstva za ovaj projekt u 2013. godini iznose 2.425.480 KM, od čega je 1.300.000 KM odobreno Zakonom o budžetu, a 1.125.480 KM su prenesena sredstva iz 2012. godine. Realizacija projekta u 2013. godini iskazana je u iznosu 138.368 KM. Realizovani izdaci odnose se na studije izvodljivosti, projektne pripreme i projektiranje. Značajniji izdaci (133.614 KM) odnose se na izradu projektne dokumentacije izvedbenog projekta za poslovni objekt zgrade Agencije.

Aktivnosti vezane za realizaciju projekta ne odvijaju se planiranom dinamikom. Zbog neriješenih imovinsko pravnih odnosa, kašnjenja sa izradom projektne dokumentacije i revizijom iste, Agencija nije realizovala planirane aktivnosti u 2013. godini vezane za pribavljanje odobrenja za građenje i dio pripremnih radova na izvođenju projekta te su neutrošena sredstva u iznosu 2.287.112 KM prenesena su u 2014. godinu.

Projekt „Finansiranje provođenja obaveza iz Zakona o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidenciju u cestovnom prometu“¹² (projekt tahografi): Ukupno raspoloživa sredstva za ovaj projekt u 2013. godini iznose 341.160 KM, od čega je 276.473 KM odobreno Zakonom o budžetu, a 64.686 KM su prenesena sredstva iz 2012. godine. U 2013. godini, prema zaključenom ugovoru, utrošena su sredstva u iznosu od 276.473 KM. Realizovani izdaci odnose se na nabavku materijala (121.149 KM) i kompjutorske opreme 155.324 KM. Neutrošena sredstva u iznosu 64.686 KM, prenesena su u narednu godinu.

Prema Zakonu o radnom vremenu, obaveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prometu, Agencija je u 2011. godini izvršila nabavku sistema, opreme i potrošnog materijala za obavljanje poslova personalizacije i tehničke obrade kartica i vođenje evidencije o izdanim karticama za digitalne tahografe. Vijeće ministara BiH je usvojilo Odluku o odobravanju „Projekta digitalnih tahografa“, koji je uvršten u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za razdoblje 2011. - 2014. godine. Projekt tahografa u cijelosti je funkcionalan. Nakon uspostave i implementacije sistema, ustanovljeno je kako postoje objektivne mogućnosti da predviđene ugovorene količina kartica neće biti u cijelosti realizovane. Agencija je u saradnji sa nadležnim institucijama (Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Ministarstvo saobraćaja i veza RS), izvršila analizu stvarnih potreba te procijenila potrebne količine taho kartica za razdoblje od pet godina. Nakon izvršene analize, Agencija je 03.12.2013. godine zaključila sa izabranim ponuđačem (ponuđač sa kojim je 26.01.2011. godine zaključen Ugovor o nabavci sistema za izdavanje kartica za digitalne tahografe) Protokol kojim je definisano da se finansijska sredstva od viška nerealizovanih kartica preusmjere na pružanje usluga održavanja sistema za izdavanje taho kartica.

7. Bilans stanja¹³

Ukupna aktiva Agencije na 31.12.2013. godine iznosi **22.528.135 KM** i odnosi se na novčana sredstva (26.185 KM), kratkoročna potraživanja (360.270 KM), zalihe materijala i robe (4.940.206 KM), zalihe sitnog inventara (65.909 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (17.135.565 KM).

¹² Do 2012. projekt je realizovan kao program posebne namjene. Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 24.03.2011. godine usvojilo Informaciju o digitalnim tahografima i obvezalo Agenciju da predloži odluku kojom bi projekt digitalnih tahografa bio usvojen kao višegodišnji kapitalni projekt. Vijeće ministara BiH je usvojilo predloženu Odluku o odobravanju „Projekta digitalnih tahografa“ kojom je isti uvršten u projekte višegodišnjih kapitalnih ulaganja za razdoblje 2011.- 2014. godine.

¹³ Bilans stanja na 31.12.2013. godine prikazana je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

Ukupna pasiva Agencije na 31.12.2012. godine iznosi **23.368.773 KM** i odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze (3.719.585 KM), obaveze prema zaposlenima (385.236 KM), kratkoročna razgraničenja (2.128.387 KM) i izvore sredstava (17.135.565 KM).

- **Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničena i zalihe**

Novčana sredstva u iznosu 26.185 KM odnose se na novčana sredstva u blagajni na 31.12.2013. godine.

Kratkoročna potraživanja u iznosu 360.270 KM obuhvaćaju potraživanja od pravnih osoba za dane avanse (307.244 KM) i ostala potraživanja u iznosu od 53.025 KM (potraživanja za refundacije, ostala potraživanja). Potraživanja od pravnih osoba za dane avanse odnose se na dani avans za nabavku obrazaca ličnih karata i vozačkih dozvola¹⁴. Zbog pogrešnog knjiženja avansa, Agencija je iskazala potraživanja za dane avanse u iznosu koji je već iskazan na rashodima Agencije.

Zalihe na 31.12.2013. godine iskazane su u Bilansu stanja u iznosu od 5.006.115 KM, a odnose se na zalihe materijala (obraci za dokumenta, dozvole, potvrde, stikeri, tahografske kartice u iznosu 4.940.206 KM) i zalihe sitnog inventara (65.909 KM).

- **Stalna sredstva**

Stanje stalnih sredstava u Bilansu stanja prikazano je u iznosima: nabavna vrijednost - 48.276.379 KM, ispravka vrijednosti - 31.140.814 KM i sadašnja vrijednost - 17.135.565 KM.

- **Kratkoročne obaveze i razgraničenja**

Kratkoročne tekuće obaveze u iznosu od 3.719.585 KM odnose se na obaveze prema dobavljačima (3.694.526 KM) koje su izmirene u narednoj godini i ostale kratkoročne obaveze (25.059 KM).

Obaveze prema dobavljačima na 31.12.2013. godine iskazane su u većem iznosu od stvarnog stanja. Naime, račun dobavljača iz 2014. godine u iznosu od 548.690 KM evidentiran je u 2013. godini (tačka 6.1. Izvještaja – Usluge opravke i održavanja opreme). Ovakav način knjiženja obaveza nije u skladu sa modificiranom računovodstvenom osnovom nastanka događaja, kako je definisano članom 19. stav (2) Zakona o finansiranju institucija BiH.

Agencija mora voditi računa o pravilnom evidentiranju obaveza prema dobavljačima u odgovarajućem obračunskom periodu u kojem je poslovna promjena nastala.

Obaveze prema zaposlenima (385.236 KM) odnose se na obaveze za plaću za decembar 2013. godine.

Kratkoročna razgraničenja u iznosu 2.128.387 KM odnose se na razgraničene rashode za avanse (307.245 KM) i razgraničene rashode za nabavku roba i usluga (1.821.143 KM).

Na poziciji razgraničeni rashodi za avanse, prikazan je iznos nerazduženog avansa prema ugovoru za nabavku obrazaca ličnih karata i vozačkih dozvola¹⁵. Agencija je razgraničila rashode za iznos koji je iskazan na troškovima Agencije i plaćen.

Razgraničeni rashodi za nabavku roba i usluga u iznosu od 1.821.143 KM odnose se na rashode vezane za ugovore koji su potpisani do 31.12.2013. godine, na osnovu izvršenih

¹⁴ Detaljnije opisano u tački 6.1. Izvještaja: Izdaci za lične karte i vozačke dozvole

¹⁵ Detaljnije opisano u tački 6.1. Izvještaja: Izdaci za lične karte i vozačke dozvole

procedura javnih nabavki. Navedeni rashodi su knjiženi u skladu sa Instrukcijom za unos obaveza u ISFU sistem koje su planirane u budžetu tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljeni u narednoj fiskalnoj godini¹⁶, izuzev u dva slučaja: razgraničenje rashoda u iznosu 24.273 KM prema Ugovoru za kupovinu tonera od 13.01.2014. godine i razgraničenje rashoda u iznosu od 4.220 KM prema Ugovoru za nabavku Mega matcher licenci koji nije potpisan.

Preporučujemo Agenciji da razgraničenje rashoda vrši u skladu sa važećim propisima. Pored toga, iako je Agencija postupala po Uputstvu Ministarstva finansija i trezora BiH, evidentno je kako su na razgraničenjima uglavnom knjiženi rashodi za robe, usluge i radove koji se suštinski odnose na narednu fiskalnu godinu, a što narušava princip modificiranog računovodstvenog nastanka događaja definisanog Pravilnikom o računovodstvu.

- **Popis sredstava, obaveza i potraživanja**

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstva, potraživanja, zaliha materijala i obaveza na 31.12.2013. godine.

Stalna sredstava Agencije evidentirana su ukupnom iznosu 48.276.379 KM, a sastoje se od opreme (33.697.103 KM), stalnih sredstava u obliku prava (7.614.263 KM), sredstava u pripremi (1.335.132 KM), sredstava van upotrebe (5.629.881 KM) i ispravke vrijednosti stalnih sredstava (-31.140.814 KM). Nakon izvršenog popisa stalnih sredstava, elaboratom o popisu su utvrđena sljedeća stanja: nabavna vrijednost 48.276.379 KM (od čega ukupna stalna sredstva u upotrebi iznosi 46.941.247 KM i sredstva u pripremi 1.335.132 KM), ispravka vrijednosti -31.140.815 KM i sadašnja vrijednost 17.135.565 KM.

Donesena je odluka o rashodovanju opreme nabavne vrijednosti 5.565.346 KM, otpisane vrijednosti -5.540.773 KM, sadašnje vrijednosti 24.572 KM. Kako oprema nije bila uništena sa 31.12.2013. godine, ista je evidentirana na kontima grupe oprema van upotrebe i prikazana u okviru stalnih sredstava.

Stanje zaliha na 31.12.2013. godine iznosi 5.006.115 KM i odnosi se na zalihe materijala u iznosu od 4.940.206 KM i zalihe sitnog inventara u iznosu od 65.909 KM.

Agencija je iskazala stanje zaliha u obrascu Bilans stanja bez obzira što vrijednost zaliha u glavnoj knjizi iznosi 0 KM.

Naturalne donacije: U poslovnim knjigama Agencije uknjižene su naturalne donacije u iznosu od 198.535 KM i preuzeta oprema Ministarstva obrane BiH u iznosu 143.929 KM.

U 2012. godini, u poslovne knjige Agencije uknjižena je naturalna donacija koja se odnosi na pravo uknjiženo na osnovu Ugovora o osnivanju prava građenja koji je zaključen između Agencije i Republičke direkcije za obnovu i izgradnju. Predmet Ugovora je osnivanje prava građenja u korist nositelja prava građenja (Agencije), radi izgradnje administrativno-proizvodnog objekta na nekretninama (zemljištu) površine 17.180 m² i 149 m².

Prema zemljišno knjižnom izvratku, vlasnik zemljišta (bivša kasarna „Trapisti I“ u Banjoj Luci) na kome se osniva pravo građenja je Državni sekretarijat za poslove Narodne odbrane u Beogradu, a prema posjedovnom listu (izvodu) Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka, posjednik zemljišta je Ministarstvo odbrane. Naime, radi se o zemljištu koje potpada pod odredbe Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH i Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom RS. Komisija za državnu imovinu Vijeća ministara BiH

¹⁶ Instrukcija MFT broj: broj 01-08-16-1-9237-1/10 od 08.12.2010. godine

je donijela Odluku (broj: 01-50-4-47/10 od 20.07.2010.) o izuzimanju od privremene zabrane raspolaganja državnom imovinom nekretnina (kasarna „Trapisti I“) koje potpadaju pod odredbe Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom BiH i Zakona o privremenoj zabrani raspolaganja državnom imovinom RS, kojom je definisano da će se raspolaganje navedenom imovinom vršiti na način i po postupku propisanom važećim propisima svih nivoa vlasti u BiH.

Vlada Republike Srpske je 12.12.2011. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti za osnivanje prava građenja bez naknade u korist Agencije na zemljištu kasarne „Trapisti I“, na osnovu koje je zaključen ugovor o osnivanju prava građenja između Agencije i Republičke direkcije za obnovu i izgradnju.

Agencija je zaključila Ugovor o osnivanju prava građenja sa subjektom koji nije vlasnik zemljišta na kome se osniva pravo građenja i istim ugovorom Agencija ne postaje vlasnik zemljišta na kom će se graditi smještajni objekt vrijedan nekoliko desetina miliona KM. S obzirom da se nesporno radi o državnoj imovini, te da je Agencija za korištenje iste dobila saglasnost i Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Srpske, u revizorskom izvještaju za 2012. godinu data je preporuka nadležnim institucijama da preduzmu aktivnosti kako bi se navedeno zemljište uknjižilo kao vlasništvo Agencije. U 2013. godini, Agencija je uputila urgenciju Pravobranilaštvu BiH u vezi uknjižbe prava vlasništva na zemljištu.

Preporučujemo Agenciji da uputi urgenciju resornom ministarstvu i Vijeću ministara BiH, u cilju pokretanja aktivnosti na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa u vezi sa predmetnim zemljištem. S obzirom da je Vijeće ministara BiH izuzelo zemljište iz Odluke o zabrani raspolaganja, te imajući u vidu namjenu zemljišta, mišljenja smo da ne postoje prepreke za uknjižbu predmetnog zemljišta kao vlasništva Bosne i Hercegovine.

8. Javne nabavke

U skladu sa raspoloživim sredstvima, Agencija je sačinila Plan javnih nabavki za 2013. godinu. Ukupna vrijednost javnih nabavki koje su predviđene planom iznosi 10.871.543 KM. Prema prezentiranim podacima, ukupna vrijednost provedenih postupaka iznosi **8.281.087 KM**. Agencija je u toku 2013. godine provela 21 otvoreni postupak (ukupne vrijednosti 7.050.783 KM), 30 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (ukupne vrijednosti 285.946 KM) i tri pregovaračka postupaka bez objave obavijesti (ukupne vrijednosti 859.766 KM). Nabavke u vrijednosti od 84.592 KM realizovane su putem izravnog sporazuma.

- **Efikasnost procesa javnih nabavki**

U skladu sa usvojenim planom koji obuhvaća nabavke iz svih izvora finansiranja, Agencija je provodila postupke javnih nabavki za robe i usluge za koje je Zakonom o javnim nabavkama BiH predviđeno provođenje odgovarajućeg postupka. Plan nabavki donesen je početkom godine, nakon usvajanja budžeta, a u skladu sa potrebama mijenjan je tokom godine.

Izbor dobavljača vršile su komisije koje se imenuju za svaki pojedinačni postupak nabavke. Na osnovu dostavljene specifikacije koju, u zavisnosti od predmeta nabavke, sačinjavaju organizacijske jedinice Agencije (inicijatori nabavke), Odsjek za javne nabavke priprema tendersku dokumentaciju. Pored specificiranja predmeta nabavke, inicijatori nabavke mogu uticati i na definisanje kvalifikacijskih kriterija u tenderskoj dokumentaciji. Poslovi pripreme tenderske dokumentacije i ostali poslovi vezani za javne

nabavke obavljaju se u Odsjeku za planiranje i javne nabavke (stručni savjetnik za javne nabavke i ugovore). Komisije za javne nabavke uglavnom obavljaju poslove koji se odnose na izbor ponuđača.

Revizijom postupaka javnih nabavki, za značajan broj revidiranih postupaka, utvrđeno je ponavljanje postupaka zbog nedostatnog broja kvalificiranih ponuda u prvom postupku. Također, za značajan broj revidiranih postupaka evidentno je poništenje postupka zbog dostavljanja ponuda u vrijednosti koja je veća od procijenjene vrijednosti nabavke.

U ponovljenom postupku javne nabavke Agencija je u pravilu vršila izbor ponuđača na osnovu jedne ili dvije dostavljene ponude, pozivajući se na odredbe Zakona da se ugovor može zaključiti i u slučajevima kada je broj dostavljenih ponuda manji od tri, ukoliko ugovorni organ smatra da je osigurana stvarna konkurencija. Dakle, odluka o dodjeli ugovora zasniva se isključivo na procjeni ugovornog organa o konkurentnosti dostavljenih ponuda.

Preporučujemo Agenciji da unaprijedi proces planiranja javnih nabavki u cilju smanjenja broja ponovljenih postupaka i efikasnog provođenja izbora dobavljača. Također, odluke o izboru dobavljača na osnovu manje od tri dostavljene ponude, a koje se zasnivaju na procjeni ugovornog organa o konkurentnosti dostavljenih ponuda, potrebno je detaljno obrazložiti i dokumentirati.

U toku 2013. godine Agencija je provela tri pregovaračka postupka bez objave obavijesti na osnovu kojih su zaključeni ugovori u ukupnoj vrijednosti od 859.766 KM i to za nabavku pograničnih propusnica, hardverske i softverske opreme (387.779 KM) i nabavku usluga održavanja Oracle licenci (468.966 KM) i nabavku auto guma (3.021 KM).

Pregovarački postupak za nabavku pograničnih propusnica proveden iz razloga ograničenosti vremena za provođenje otvorenog postupka. Odlukom Vijeća ministara BiH od 21.05.2013. godine, Agenciji su odobrena sredstva tekuće budžetske rezerve u iznosu od 455.500 KM u svrhu realizovanja obaveza iz Odluke o davanju ovlaštenja Agenciji za izradu pograničnih dokumenata. Zbog ograničenosti vremena za provođenje otvorenog postupka (1.7.2013. ulazak Republike Hrvatske u Evropsku uniju), Agencija je provela pregovarački postupak sa izabranim dobavljačem za nabavku obrazaca ličnih karata i vozačkih dozvola.

Pregovarački postupak za nabavku usluga održavanja Oracle licenci proveden je sa ponuđačem Oracle koji ima ekskluzivno pravo da pruži navedenu uslugu.

- **Zakovitost procesa javnih nabavki**

Revidiranjem postupaka nabavki na osnovu uzorka uočeni su nedostaci koji se odnose na sljedeće procedure:

Nabava usluga održavanja aplikacije putne isprave i sprint: Provedena je procedura otvorenog postupka. Procijenjena vrijednost nabavke iznosi 150.000 KM. U utvrđenom roku dostavljena je jedna ponuda koja nije bila prihvatljiva s obzirom da je vrijednost ponude bila značajno veća (421.200 KM) od procijenjene vrijednosti. U ponovljenom postupku (procijenjena vrijednost nabavke 140.000 KM) dostavljene su dvije ponude koje su ocijenjene prihvatljivim te je data preporuka da se ugovor zaključi sa ponuđačem koji dostavi povoljniju ponudu. Ugovor sa izabranim ponuđačem zaključen je u vrijednosti od 148.721 KM. Postupcima revizije utvrđeno je da ponuda izabranog ponuđača ne sadrži dokumente koji su zahtijevani tenderskom dokumentacijom. Od izabranog ponuđača traženo je da naknadno dostavi tražene dokumente što je i učinjeno dan prije zaključivanja ugovora.

Preporučujemo Agenciji da ubuduće osigura da ponuda izabranog ponuđača sadrži dokumente koji su zahtijevani tenderskom dokumentacijom u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Nabavka usluga održavanja i administracije servera na kome se nalaze registri Agencije (ugovorena vrijednost 99.965 KM): Provedena je procedura otvorenog postupka. U utvrđenom roku dostavljena je ponuda jednog ponuđača koja je ocijenjena prihvatljivom i kvalificiranom. Kako je postupak nabavke prethodno dva puta poništavan, komisija je donijela odluku da se zaključi ugovor sa ponuđačem koji je dostavio ponudu. Ugovorena vrijednost na mjesečnom nivou 8.333,40 KM. Ugovorom su definisane obaveze izvršilaca usluga koje obuhvaćaju: redovne obilaski opreme, nabavku i ugradnju rezervnih dijelova koji su uračunati u ugovorenu cijenu, intervencije na hardverskoj i softverskoj razini, nadogradnju firmvera i verzija operativnih sistema, konfiguraciju backup uređaja kao i ostale usluge za servere kao što su redovni obilasci opreme i ugradnja rezervnih dijelova koji će se po potrebi nabavljati putem drugih postupaka javne nabavke. Izvršilac daje garanciju na rezervne dijelove za opremu koja nije obuhvaćena RSSSA ugovorom na razdoblje od 90 dana od dana ugradnje. Ugovorom je definisana i garancija za dobro izvršenje ugovora u iznosu od 10% ukupne vrijednosti ugovora.

Obavezujuće u ovom ugovoru je da se mora platiti ugovorena vrijednost bez obzira da li ima održavanja u tekućem mjesecu. U slučajevima kada se pokvari neki dio koji je skup i koji se mora zamijeniti, ova usluga postaje finansijski povoljna. Kako se ne može predvidjeti da li će doći do kvara na serverskoj opremi, teško je govoriti o isplativosti ovakvog ugovora.

Mišljenja smo da je opravdano postojanje ovog ugovora uzimajući u obzir značaj neometanog i kvalitetnog funkcionisanja sistema. Prilikom nabavke novog hardvera, smatramo da je isplativije nabaviti opremu koja ima produženu garanciju (npr. 5 godina) sa punom podrškom, nego za istu sklapati ugovor o održavanju nakon isteka trogodišnje garancije.

Nabavka mrežne opreme (ugovorena vrijednost 163.671 KM): Agencija je izvršila nabavku mrežne opreme procedurom otvorenog postupka. U utvrđenom roku za dostavljanje ponuda pristigla je ponuda jednog ponuđača koja je ocijenjena kao nekvalificirana. Vrijednost ponude je također premašivala sredstva planirana za ovu nabavku pa je postupak poništen. U ponovljenom postupku je dostavljena također ponuda jednog ponuđača čija vrijednost je veća od planiranog iznosa za predmetnu nabavku. Komisija je dala preporuku za zaključenje ugovora budući da su iz nadležnog sektora dobili saglasnost da se nabavka realizuje bez obzira na prekoračenje planiranih sredstava.

Nabavka opreme za backup sa softverom: Nabavka je izvršena putem otvorenog postupka. U utvrđenom roku dostavljene su tri ponude od kojih su dvije ocijenjene kao prihvatljive i kvalificirane, dok je ponuda jednog dobavljača ocijenjena kao nekvalificirana. Međutim, kako je ukupna procijenjena vrijednost nabavke (200.000 KM) bila niža od vrijednosti kvalificiranih ponuda koje su iznosile 335.651 KM i 326.241 KM, postupak je poništen. Vrijednost nekvalificirane ponude iznosila je 313.693 KM. U ponovljenom postupku (procijenjena vrijednost 200.000 KM), dostavljena je jedna ponuda koja je ocijenjena kao prihvatljiva. Iako je vrijednost dostavljene ponude (341.399 KM) veća je od vrijednosti ponuda dostavljenih u prvom postupku, komisija je dala preporuku za zaključenje ugovora.

Zaključeni ugovor odnosi se na implementaciju rješenja i održavanje u periodu od pet godina. Ugovorena dinamika plaćanja podrazumijeva plaćanje opreme, softvera, potrebnih licenci i održavanja za prvu godinu u iznosu 199.829 KM, a nakon isteka

godine dana od prijema sistema, plaćanje druge godine održavanja, opreme, softvera i licenci i tako za čitavo ugovoreno razdoblje.

Mišljenja smo da je prilikom provođenja nabavki koje se odnose na ugovore i plaćanja održavanja kroz više godina potrebno sklopiti okvirni sporazum te na osnovu njega za svaku godinu održavanja sklapati pojedinačne ugovore.

Nabavka sistema za podršku aplikacijama (vrijednost ugovora je 793.124 KM):

Provedena je procedura otvorenog međunarodnog postupaka. Tenderskom dokumentacijom je predviđena nadogradnja postojećeg hardverskog rješenja i nabavka opreme za administraciju i nadzor opreme i softvera. Dokumentacijom je opisano trenutno stanje i oprema sa kojom Agencija raspolaže, zahtjevi po pitanju kompatibilnosti opreme koja se nabavlja te je opisana i dodatna oprema za nadzor koja se sastoji od laptopa i smartphone uređaja. Prilikom specifikacije laptopa za administraciju, kod opisa procesora naveden je naziv proizvođača, a pri tome nije korišten izraz „ili ekvivalent“. U predviđenom roku dostavljene su tri ponude od kojih su dvije ocijenjene nekvalificiranim te je zaključen ugovor sa ponuđačem koji je dostavio kvalificiranu ponudu.

Prilikom specificiranja opreme, ukoliko se koristi ime proizvođača neophodno je koristiti izraz „ili ekvivalent“.

Nabavka usluga održavanja aplikacija registra novčanih kazni ROF: Provedena je procedura konkurentskog zahtjeva sa dodatnom objavom obavijesti. U navedenom postupku dostavljena je jedna kvalificirana i prihvatljiva ponuda te zaključen ugovor u vrijednosti od 42.120 KM. Tenderskom dokumentacijom definisani su uslovi koje dobavljač mora prihvatiti, između ostalog: realizacija minimalno 10 sati mjesečno za poslove koji su predmet nabavke te, ako nema zahtjeva naručilaca za izmjene, da se isto vrijeme utroši na analizu rada aplikacije te izvršavanje potrebnih poboljšanja sukladno izvršenoj analizi, da su izmjene i kod kojim se izmjene izvrše vlasništvo Agencije kao i pravo na eksterni audit izvršitelja usluga u skladu sa ISO 27001 procedurama. Međutim, nabrojani elementi nisu direktno ugrađeni u nacrt ugovora niti u sam ugovor, u dijelu koji se odnosi na obaveze davanja usluga.

Mišljenja smo da je opravdano postojanje ovog ugovora u cilju neometanog i kvalitetnog funkcionisanja ovog sistema uzimajući u obzir njegov značaj. Ugovorom treba definisati i minimalan broj radnih sati koje bi dobavljač mjesečno proveo na unapređenju sistema ukoliko održavanje nije potrebno. Također, značajne elemente koji se definišu tenderskom dokumentacijom potrebno je ugraditi u ugovor.

Nabavka opreme za predpersonalizaciju dokumenata (489.996 KM): Agencija je donijela odluku o nabavci, pripremila tendersku dokumentaciju i tehničku specifikaciju i provela otvoreni postupak. Tehnička specifikacija nije imala elemente pozivanja na opremu određene robne marke radi favoriziranja određenih dobavljača. Do roka predviđenog za prijem ponuda pristigla je samo jedna ponuda koja je ocijenjena kao prihvatljiva. Komisija je utvrdila da je ugovorni organ preduzeo sve potrebne mjere kako bi se osigurala pravična i aktivna konkurencija, navodeći da je veći broj dobavljača otkupio i preuzeo tendersku dokumentaciju. Komisija je, smatrajući da je ponuđena cijena razumna, dala preporuku za sklapanje ugovora.

Odluke o izboru dobavljača na osnovu manje od tri dostavljene ponude u prvom postupku potrebno je detaljno obrazložiti i dokumentovati.

- **Realizacija ugovora o nabavkama**

Na osnovu zaključenih okvirnih sporazuma u ranijim godinama (7.690.717 KM), Agencija je u 2013. godini zaključila ugovore u vrijednosti od 2.598.475 KM. Zaključeni ugovori odnose se na nabavku nepersonaliziranih registarskih tablica i folija, potvrda o vlasništvu i registraciji vozila, te nabavku unutrašnjih i vanjskih stikera.

Vezano za realizaciju zaključenih ugovora o javnim nabavkama, konstatovano je u pojedinim slučajevima kako se Agencija nije pridržavala ugovornih odredbi za obračun penala i raskid ugovora, te preporučujemo da se unaprijede aktivnosti vezane za praćenje realizacije ugovora.

Ugovor o nabavci elektronske lične karte i vozačke dozvole, sistema za izradu i personalizaciju elektronskih ličnih karata:

Agencija je u 2012. godini provela postupak nabavke vezane za isporuku i uspostavu sistema za djelomičnu personalizaciju kartica, isporuku opreme za personalizaciju kartica i nadogradnju postojeće opreme za personalizaciju kartica kao i isporuke kartica i kompletnog sistema za personalizaciju elektronskih ličnih karata i održavanje sistema (u daljnjem tekstu: nabavka).

Nabavka je na osnovu usvojene Informacije Vijeća ministara BiH provedena putem pregovaračkog postupka bez objave obavijesti. Vijeće ministara BiH je na 5. sjednici, održanoj 05.04.2012. godine, usvojilo Informaciju Ministarstva civilnih poslova BiH o primjeni Zakona o ličnoj karti. Navedenom Informacijom „Vijeće ministara BiH zahtjeva od Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka da stvori uslove za izdavanje ličnih karata BiH, počevši od 01.01.2013. godine i u tom smislu ocjenjuje da su ispunjeni iz člana 11. stav (4) tačka a) podtačke 3 i 4, a u vezi sa članom 5. stav (1) tačka b) Zakona o javnim nabavkama BiH i odobrava Agenciji da provede postupak“. Vijeće ministara BiH naložilo je Agenciji da se poziv na pregovarački postupak uputi isporučiocu postojeće tehnologije za personalizaciju, firmi „Muhlbauer High Tech International AG“ Roding Njemačka.

Agencija je 03.05.2012. godine donijela Odluku o nabavci na period od 10 godina, u procijenjenoj količini od 7.000.000 komada dokumenata, od čega 5.000.000 komada ličnih karata i 2.000.000 komada vozačkih dozvola. Poziv na pregovarački postupak bez objave obavijesti upućen je ponuđaču Muhlbauer High Tech International AG, Roding Njemačka. Tenderskom dokumentacijom, između ostalog, zahtijevano je da ponuđač dostavi izjavu da će osnovati preduzeće prema propisima u BiH koje će biti u njegovom vlasništvu, ukoliko već nije osnovano, te da ono ne smije biti udaljeno više od 5 km od Centra za skladištenje i personalizaciju.

Ponudu za navedenu nabavku dostavila je Grupa ponuđača Muhlbauer d.o.o Banja Luka, kao nosilac grupe, i Muhlbauer Roding, kao član grupe. Nakon obavljenih pregovora, Agencija je donijela Odluku o dodjeli ugovora Grupi ponuđača. Pravobranilaštvo BiH dalo je pozitivno mišljenje na Nacrt ugovora sa Grupom ponuđača (Muhlbauer d.o.o. Banja Luka, nosilac grupe, Muhlbauer Roding, član grupe). Nakon dobivenog mišljenja Pravobranilaštva BiH, Agencija donosi odluku da se Ugovor zaključi samo sa ponuđačem Muhlbauer d.o.o. Banja Luka. Ugovor je potpisan na osnovu saglasnosti Vijeća ministara BiH, sukladno zaključku Vijeća ministara BiH o usvajanju Informacije o sistemu elektronske lične karte, vozačke dozvole i sistema za izradu i personalizaciju elektronskih ličnih karata i vozačkih dozvola.

Agencija je 17.07.2012. godine zaključila Ugovor sa ponuđačem Muhlbauer d.o.o. Banja Luka u ukupnoj vrijednosti od cca 104.000.000 KM. Ugovor su potpisali direktor

preduzeća Muhlbauer d.o.o. Banja Luka i pomoćnik direktora Agencije za finansijske i pravne poslove. Izabrani ponuđač „Muhlbauer“ Banja Luka je u međuvremenu izgradio fabriku koja je neophodna za realizaciju ugovora.

Analizirajući samu proceduru nabavke, ono što je u prvom momentu upitno je odabir pregovaračkog postupka bez dodatne obavijesti o nabavci definisanog članom 11. Zakona o javnim nabavkama BiH. Agencija, kao ugovorni organ, se pozvala na član 11. stav (4) tačka a) podtačka 3. koji govori da se nabavka putem pregovaračkog postupka bez dodatne obavijesti o nabavci može provesti kada, zbog suštinskih, tehnički dokazivih ili umjetničkih razloga ili zbog razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava, samo određeni dobavljač može izvršiti nabavku, pružiti uslugu ili izvršiti radove i kada ne postoji druga mogućnost izbora. Uvidom u postojeću dokumentaciju nismo se uvjerali u postojanje uslova za provođenje navedenog postupka, to jest, postojanje samo jednog dobavljača koji može pružiti usluge, odnosno nepostojanje drugog izbora.

Navedeni postupak i dodjela ugovora jednom mogućem dobavljaču može se izvršiti ukoliko ne postoji mogućnost alternativnog izbora, s tim da nedostatak alternativnog izbora mora biti objektivne prirode. Nedostatak alternativnog izbora ne smije biti uzrokovan bilo kakvim subjektivnim faktorom. Revizijom navedenog postupka nismo se uvjerali u postojanje argumentirane i činjenične osnove za provođenje pregovaračkog postupka bez dodatne obavijesti o nabavci.

Prema zaključenom Ugovoru, Agencija se obavezuje da će izabranom ponuđaču platiti ugovorenu cijenu za količinu od 5 miliona komada ličnih karata i 2 miliona komada vozačkih dozvola u toku ugovornog razdoblja, sa definisanim minimalnim količinama dokumenata po godinama.

Godina	OI kol	Cijena	Ukupno OI	VD kol	Cijena	Ukupno VD	Ukupno kol	Ukupno sa PDV-om
2013	750.000	16	12.000.000	200.000	4	800.000	950.000	14.976.000
2014	1.750.000	16	28.000.000	700.000	4	2.800.000	2.450.000	36.036.000
2015	1.000.000	16	16.000.000	400.000	4	1.600.000	1.400.000	20.592.000
2016	250.000	16	4.000.000	100.000	4	400.000	350.000	5.148.000
2017	250.000	16	4.000.000	100.000	4	400.000	350.000	5.148.000
2018	200.000	16	3.200.000	100.000	4	400.000	300.000	4.212.000
2019	200.000	16	3.200.000	100.000	4	400.000	300.000	4.212.000
2020	200.000	16	3.200.000	100.000	4	400.000	300.000	4.212.000
2021	200.000	16	3.200.000	100.000	4	400.000	300.000	4.212.000
2022	200.000	16	3.200.000	100.000	4	400.000	300.000	4.212.000
Ukupno	5.000.000		80.000.000	2.000.000		8.000.000	7.000.000	102.960.000

Ugovorenom dinamikom isporuke definisane su minimalne godišnje količine dokumenata koje Agencija mora kupiti bez obzira na stvarne potrebe za dokumentima. U skladu sa Ugovorom, prodavač ima pravo zahtijevati avansno plaćanje u iznosu 30% minimalne godišnje količine dokumenata za godinu dana. Za svaku ispostavljenu fakturu plaćanje se vrši u iznosu od 70%, a 30% fakturisane vrijednosti se vraća u avans.

Realizacija Ugovora u 2013. godini: Prema ugovorenoj dinamici, Agencija je obavezna u 2013. godini platiti ukupan iznos od **14.976.000 KM** za 750.000 kom obrazaca ličnih karata i 250.000 kom obrazaca vozačkih dozvola.

Prema Ugovoru, Agencija je uplatila avans u vrijednosti od 30% ukupne količine ugovorene isporuke za 2013. godinu u iznosu od 4.492.800 KM. Sa 31.12.2013. godine

ukupno je izdano 368.241 kom ličnih karata (od ugovorenih 750.000 kom) i 165.568 kom vozačkih dozvola (od ugovorenih 200.000 kom), ukupne vrijednosti **7.668.330 KM**.

Zbog značajnog odstupanja ugovorene minimalne godišnje količine (ukupna vrijednost 14.976.000 KM) od stvarne količine izdanih dokumenata u 2013. godini (ukupna vrijednost 7.668.330 KM), Agencija je 06.12.2013. godine sa ponuđačem „Muhlbauer“ d.o.o. Banja Luka zaključila Sporazum o tumačenju člana 3. stav 3) tačka a) zaključenog ugovora o isporuci i uspostavi sistema za djelomičnu personalizaciju kartica, isporuku opreme za personalizaciju kartica i nadogradnju postojeće opreme za personalizaciju kartica, kao i isporuka kartica i kompletan sistem za personalizaciju elektronskih ličnih karata i održavanje sistema na period od 10 godina. Osnova zaključenja ovog Sporazuma jeste Ugovorom zagwarantirana mogućnost uređivanja dinamike isporuke i Zakon o finansiranju institucija BiH¹⁷ koji definiše da se obaveze iz tekuće fiskalne godine ne mogu prenositi u narednu godinu. Potpisnici Sporazuma saglasni su da se dinamika isporuke reguliše prema stvarno utrošenim količinama na godišnjem nivou, a plaćanje vrši prema stvarno nastalim obavezama za tekuću godinu, a ne minimalnim količinama na godišnjem nivou.

Osnova zaključenja ovog Sporazuma jeste Ugovorom zagwarantirana mogućnost uređivanja dinamike isporuke. Međutim, Sporazumom nije korigirana ukupna ugovorena količina, kao ni način plaćanja i davanje avansa.

Iako se izdavanje dokumenata u 2013. godini nije odvijalo planiranom dinamikom te je dani avans za 2013. godinu razdužen u januaru 2014. godine, Agencija je uplatila novi avans dobavljaču za 2014. godinu u iznosu od 10.810.800 KM.

Smatramo da su ugovorom za nabavku obrazaca ličnih karata i vozačkih dozvola ugovorene odredbe koje mogu imati štetne posljedice za budžet institucija Bosne i Hercegovine. To se prije svega odnosi na povlačenje ugovorenih godišnjih količina, ukupnih količina i avansno plaćanje.

9. Prihodi

Na osnovu realizacije prihoda u proteklom razdoblju i očekivane tendencije izdavanja dokumenata, Agencija je planirala prihode u 2013. godini u iznosu od 28.732.000 KM. Ukupno ostvareni prihodi Agencije sa 31.12.2013. godine iznose 23.740.149 KM.

U poslovnim knjigama Agencije evidentiraju se prihodi od registracije vozila (potvrde o vlasništvu i registraciji, stiker naljepnice, registarske tablice), pružanja javnih usluga (davanje podataka iz centralne evidencije podataka državljana BiH), te prihodi od izdavanja ličnih karata, vozačkih dozvola i pasoša.

Ostvareni prihodi u 2013. godini odnose se na: prihode od administrativnih taksi (3.528.560 KM - potvrde o vlasništvu vozila, potvrde o registraciji, stiker naljepnice, registarske tablice), prihodi od pružanja usluga davanja podataka iz središnje evidencije podataka državljana BiH (20.756 KM); prihodi od pružanja javnih usluga (19.967.940 KM - prihodi od knjižica za pasoše, prihodi od ličnih karata i vozačkih dozvola, prekogranične propusnice, službeni pasoši), prihodi od novčanih kazni za prekršaje (5.680 KM) i primici od prodaje vozila (7.192 KM).

Na osnovu Odluke Vijeća ministara o refundaciji troškova nadležnim organima, Pravilnika o cijeni dokumenata, te Pravilnika o cijeni dokumenata za registraciju i naknadi za korištenje registarskih tablica, Agencija mjesečno dostavlja podatke o broju urađenih

¹⁷ Službeni glasnik BiH broj: 61/04, 49/09, 42/12 i 87/12

dokumenata i izdanih registarskih tablica Ministarstvu finansija i trezora BiH. Na osnovu dostavljenih podataka, Ministarstvo finansija i trezora BiH vrši uplatu sredstava nadležnim organima. U 2013. godini izvršen je povrat sredstava nadležnim organima u ukupnom iznosu od 24.176.442.50 KM.

Od 01.03.2013. godine, Agencija ostvaruje prihode od izdavanja elektronskih ličnih karata i novih vozačkih dozvola. Vijeće ministara BiH je 16.11.2012. godine usvojilo Pravilnik o cijeni ličnih dokumenata¹⁸ koji propisuje visinu naknade koja se plaća prilikom izdavanja ličnih dokumenata za građane Bosne i Hercegovine, način uplate, raspodjelu i namjenu sredstava ostvarenih izdavanjem isprava. Utvrđena visina naknade iznosi 18 KM za ličnu kartu i 60 KM za vozačku dozvolu. Sredstva ostvarena izdavanjem ličnih dokumenata uplaćuju se na jedinstveni račun Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, s tim da se 20 KM od iznosa naknade za vozačku dozvolu refundira nadležnim organima na ime režijskih troškova.

10. Ostalo

- **Donacije**

Agencija je u 2013. godini raspolagala donatorskim sredstvima u iznosu od 257.595 KM za realizaciju četiri projekta: „Jačanje unutarnjih kapaciteta Agencije“, „Servisne usluge za Dokument Management Sistem“ (IPA-CIPS 07090809 Servisni ugovor za sistem upravljanja dokumentacijom, projektna sredstva Evropske unije IPA 2008), „Oprema za verifikaciju autentičnosti ličnih dokumenata i dokumenata za vozila“ i „Nabavka i ugradnja IT hardvera i softvera za proizvodnju identifikacijskih dokumenata“. Za praćenje realizacije ovih projekata uspostavljeni su zasebni projektni kodovi u ISFU sistemu. Ukupno utrošena sredstva tokom godine iskazana su u iznosu 147.087 KM, a sredstva u iznosu 110.508 KM prenesena su u 2014. godinu.

Projekt „Jačanje unutrašnjih kapaciteta Agencije“: Realizacija projekta započela je u 2013. godini. Sredstva za ovaj projekt u iznosu 58.675 KM osigurana su sa pozicije Direktni transferi sa JRT-a-Izdvojena sredstva za povlačenje IPA fondova. Prema dokumentu „Project Fiche“ za IPA 2011 komponentu (IPA National Programme 2011-Bosnia and Herzegovina, sector Fiche „Public Administration Reform“) od strane Evropske komisije predviđen je iznos od 600.000 eura, dok iznos od 58.675 KM (30.000 eura) predstavlja sufinansiranje države i predviđen za jačanje kapaciteta Agencije. Raspoloživa sredstva u iznosu 58.675 KM realizovana su u iznosu od 5.348 KM za nabavku računarske opreme. Neutrošena sredstva u iznosu 53.327 KM prenesena su u 2014. godinu.

Projekt „Servisne usluge za Dokument Management Sistem“: Sredstva za realizaciju projekta servisne usluge za DMS, nabavku sistema za upravljanje dokumentima i integraciju sa sistemom Agencije u iznosu 488.958 KM osigurana su sa pozicije direktnih transfera sa jedinstvenog računa trezora-sredstva za sufinansiranje projekata Evropske unije. Raspoloživa sredstva za ovaj projekt u 2013. godini u iznosu 67.088 KM realizovana su u iznosu od 36.457 KM. Realizovani izdaci odnose se na nabavku računarske opreme. Neutrošena sredstva u iznosu 30.631 KM prenesena su u 2014. godinu.

Projekt „Oprema za verifikaciju autentičnosti osobnih dokumenata i dokumenata za vozila“: Sredstva za realizaciju projekta u ukupnom iznosu od 97.792 KM odobrena

¹⁸ Službeni glasnik BiH broj: 100/12

su sa pozicije Direktni transferi sa jedinstvenog računa trezora-izdvojena sredstva za povlačenje IPA fondova. Raspoloživa sredstva za ovaj projekt u 2013. godini u iznosu 14.483 KM realizovana su u iznosu 13.732 KM za nabavku kompjuterske opreme. Neutrošena sredstva u iznosu 751 KM prenesena su u 2014. godinu.

Projekt „Nabavka i ugradnja IT hardvera i softvera za proizvodnju identifikacionih dokumenata“: Realizacija projekta započela je u 2013. godini. Sredstva za ovaj projekt u iznosu od 117.350 KM osigurana su sa pozicije „Direktni transferi sa JRT-a- Izdvojena sredstva za povlačenje IPA fondova (IPA 2011). Prema dokumentu „Project Fiche“ za IPA 2011 komponentu od strane Evropske komisije predviđen je iznos od 4.050.000 eura, dok iznos od 60.000 eura predstavlja kofinansiranje države predviđen za finansiranje komponente Nabavka i ugradnja IT hardvera i softvera za proizvodnju identifikacijskih dokumenata. Raspoloživa sredstva u iznosu 117.350 KM realizovana su u iznosu 91.055 KM za nabavku opreme za personalizaciju identifikacijskih dokumenata. Neutrošena sredstva u iznosu 25.800 KM prenesena su u 2014. godinu.

11. Korespondencija

Agencija je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu. U komentarima su, u najvećem dijelu, navedena obrazloženja na date kvalifikacije u mišljenju i nalazima i preporukama. Navedena obrazloženja i komentare na dio nalaza nismo mogli prihvatiti jer nisu data adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju. Detaljno objašnjenje dijela komentara koji su prihvaćeni dato je u odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o reviziji koji je dostavljen rukovodstvu Agencije uz konačan Izvještaj o reviziji za 2013. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Mirela Bošnjak

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Munevera Baftić

Članovi tima:

Seida Kapo, revizor

Slaviša Vuković, IT revizor

Azra Husić, pomoćni revizor

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete

Dragoljub Kovinčić

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Преглед расхода буџета за 2013. годину

Назив институције: Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Индекс 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	35.491.000	-17.962	35.473.038	27.144.769	77
Бруто плате и накнаде	3.546.000	144.051	3.690.051	3.687.688	100
Накнаде трошкова запослених	558.000	30.987	588.987	568.431	97
Путни трошкови	245.000		245.000	108.625	44
Издаци телефонских и пошт.услуга	174.000	0	174.000	128.667	74
Издаци за енергију и ком.услуге	166.000	0	166.000	147.674	89
Набавка материјала	25.242.000	307.000	25.549.000	18.027.785	71
Издаци за услуге превоза и горива	145.000	0	145.000	137.694	95
Унајмљивање имовине и опреме	2.707.000	0	2.707.000	2.355.635	87
Издаци за текуће одржавање	2.368.000	-500.000	1.868.000	1.741.727	93
Издаци за осигурање	18.000	0	18.000	17.014	95
Уговорене и друге посебне услуге	322.000	0	322.000	223.828	70
2. Капитални издаци	2.065.676	473.462	2.539.138	2.280.135	90
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	1.710.676	648.500	2.359.176	2.151.944	91
Набавка осталих сталних средстава	355.000	-175.038	179.962	128.191	71
Реконструкција и инвестиц. одрж.			0		

3. Текући грантови	0	0	0	0	
---------------------------	----------	----------	----------	----------	--

4. Вишегодишња капитална улагања	3.715.324	3.729.773	7.445.097	2.516.157	34
Пројекат 0709090 - Тахографи	155.324	64.687	220.011	155.324	71
Пројекат СДХ-Систем преноса	2.260.000	2.539.606	4.799.606	2.222.465	46
Пројекат Изградње зграде за смјештај Агенције	1.300.000	1.125.480	2.425.480	138.368	6
5. Новчане донације	0	257.595	257.595	147.087	57
Пројекат 0709130"Twining" јачање унутрашњих капацитета		58.675	58.675	5.348	9
Пројекат 0709080 - "IPA-CIPS" - намјенска структура		67.088	67.088	36.457	54
Пројекат 0709110 "IPA" - намјенска структура		14.482	14.482	13.732	95
Пројекат 070120 "IPA" - намјенска структура набавка и уградња IT hardvera i softvera		117.350	117.350	91.550	78

Укупно (1+2+3+4+5)	41.272.000	4.442.868	45.714.868	32.088.148	70
----------------------------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	-----------

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 28.02.2014. године.

Директор:

Синиша Маџан

Биланс стања на дан 31.12.2013. године

Назив институције: Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ

Табела II

Опис	31.12.2012.	31.12.2013.	Индекс 3/2
1	2	3	4
1.Готовина, крат.потраживања, разграничења и залихе	1.682.936	5.392.570	320
Новчана средства	21.345	26.185	123
Краткорочна потраживања	157.147	360.270	229
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе	1.504.438	5.006.115	333
Краткорочна разграничења	5		0
2. Стална средства	18.241.690	17.135.565	94
Стална средства	43.170.022	48.276.379	112
Исправка вриједности	24.928.332	31.140.815	125
Неотписана вриједност сталних средстава	18.241.690	17.135.565	94
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	19.924.626	22.528.135	113

3. Краткорочне обавезе и разграничења	2.652.589	6.233.208	235
Краткорочне текуће обавезе	2.316.467	3.719.585	161
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима		385.236	
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења	336.122	2.128.387	633
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	18.241.690	17.135.565	94
Извори средстава	18.241.690	17.135.565	94
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	20.894.279	23.368.773	112
------------------------------	-------------------	-------------------	------------

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 28.02.2014. године.

Директор:

Синиша Маџан

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ИССАИ 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција)** дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2013. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ („Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/12), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 33/07 и 16/10 и протокол Министарства финансија и трезора број: 01-05-02-1-656-1712 од 23.01.2012. године) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-644-1/12 од 20.01.2012. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2013. годину (Службени гласник БиХ број 100/12) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Агенције.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије.
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи;

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 18.03.2014.

Директор:
Синиша Мацан